

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6PP/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320010700
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4320010700.1

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Martinou Petříkovou, v trestnej veci ods. E., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody na verejnom zasadnutí konanom dňa 04.08.2020 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, súd návrh odsúdeného E. t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, o podmienenečné prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp. zn. OT/5/2019 zo dňa 15.01.2019 v trvaní 14 /štrnásť/ mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odsúdený E. podal dňa 23.06.2020 na Okresný súd Levice návrh na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý odôvodnil tým, že vo výkone trestu sa správa zodpovedne a ústavný poriadok dodržiava v plnej miere, bol pracovne zaradený a trikrát disciplinárne odmenený. Má vážne chorého rodiča a v prípade prepustenia sa o neho musí postarať, má vybavený aj trvalý pracovný pomer. Počas výkonu trestu niekoľkokrát oľutoval svoje činy a určil si nové životné priority - starať sa o rodiča a dve maloleté deti. Záverom namietal vyhodnotenie vypracované pedagógom oddielu, ktoré nebolo vypracované zákonným spôsobom, nakoľko sociálny pracovník s ním neurobil aktuálny pohovor a takisto mu nebol urobený aktuálny posudok psychológa ústavu. Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti a dodal, že žiadosť podal z dôvodu, že má dve malé deti a musí sa o ne starať. Koniec trestu má v januári 2021, je pracovne zaradený a zúčastňuje sa aj aktivít v ÚVTOS.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňa materiálne podmienky na podmienenečné prepustenie.

Z hodnotenia ÚVTOS Želiezovce vyplýva, že menovaný bol do výkonu trestu odňatia slobody dodaný príslušníkmi Policajného zboru dňa 15.01.2019 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Do pracovného procesu nebol zaradený. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Do tunajšieho ústavu bol premiestnený dňa 12.02.2019 za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený spočiatku umiestnený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „C“. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval. Voči osobám, s ktorými prichádzal do styku, zachovával zásady slušného správania. V kolektíve spoluodsúdených bol znášavlivý, konfliktné situácie nevyvolával. Hygienické návyky mal osvojené. Funkciou z radov

odsúdených nebol poverený. Svoj voľný čas trávil najmä sledovaním televíznych programov, hraním spoločenských hier a počúvaním rozhlasu. Pracovne bol zaradený na pracovisku ručného šitia obuvi, kde bola jeho pracovná morálka na požadovanej úrovni. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapájal. Písomný kontakt udržiaval s primárnou rodinou. Nárok na návštevu si neuplatnil. O kontakt formou telefonovania nepožiadaval.

Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Vzhľadom k jeho správaniu a pozitívnemu postoj k plneniu povinností bol dňa 25.04.2019 umiestnený do diferenciacnej skupiny „B“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa v oblasti vzťahov s vonkajším prostredím neplnia, v ostatných oblastiach sa plnia čiastočne.

V oblasti edukácie je program zaobchádzania zameraný na zapájanie menovaného do aktivít pedagogického pôsobenia, zameraných na právnu a protialkoholickú tematiku. Odsúdený je taktiež pedagogicky vedený k zodpovednosti za svoje konanie a rešpektovaniu zákonov. Do uvedených aktivít zapája sporadicky. V individuálnej práci s ním sa doposiaľ podarilo dosiahnuť čiastočné pozitívne zmeny v jeho hodnotovej orientácii.

Jeho správanie a vystupovanie po zmene diferenciacnej skupiny nebolo vždy na požadovanej úrovni, v jednom prípade bol zaznamenaný nedostatok v plnení pokynov a príkazov príslušníka zboru na pracovisku. Aktuálne nedostatky v jeho správaní zaznamenané nie sú. V kolektíve spoluodsúdených je znášanlivý, konfliktné situácie nevyvoláva. Osobnej a kolektívnej hygieny venuje dostatočnú pozornosť. Z radov odsúdených nie je poverený žiadnou funkciou.

V oblasti aktivít vo voľnom čase sú ciele programu zaobchádzania zamerané na zmysluplné trávenie voľného času. Svoj voľný čas trávi počúvaním rozhlasu, sledovaním televíznych programov, hraním spoločenských hier a čítaním. Spočiatku odsúdený neprejavoval dostatočný záujem o aktivity konané v zmysle ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti, avšak v poslednom období o ne začal prejavovať väčší záujem a aktuálne sa ich zúčastňuje sporadicky. Nie je členom žiadneho záujmového krúžku.

V oblasti zaraďovania do práce sú ciele programu zaobchádzania zamerané na získavanie a rozvíjanie pracovných návykov a zručností. Spočiatku bol pracovne zaradený na pracovisku obuvníckeho charakteru, kde postupne dochádzalo k zhoršeniu jeho pracovnej morálky a z pracoviska bol na návrh zamestnávateľa vyradený. Následne bol pracovne zaradený na pracovisku potravinárskeho charakteru, kde bola jeho pracovná morálka na požadovanej úrovni. Aktuálne je pracovne zaradený na pracovisku poľnohospodárskeho charakteru. Vzhľadom na krátku dobu jeho zaradenia nie je možné objektívne zhodnotiť jeho pracovnú morálku. Do výkonu činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov sa aktívne zapája.

Disciplinárne odmenený bol v troch prípadoch, a to:

- 03.10.2019 - pochvalou za vzorný výkon činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného,
- 04.03.2020 - pochvalou za vzorný výkon činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného,
- 01.06.2020 - pochvalou za vzorné plnenie pracovných povinností.

Disciplinárne tresty evidované nemá.

Ojedinelý písomný kontakt udržiava s otcom a družkou. Nárok na návštevu si v tunajšom ústave doposiaľ neuplatnil. O kontakt formou telefonovania nepožiadaval.

Menovaný sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Vzhľadom k uvedenému, s prihliadnutím na kriminálnu minulosť, nízke dosiahnuté vzdelanie, užívanie návykových látok a nevyhovujúce ekonomické podmienky pred výkonom trestu odňatia slobody, je riziko sociálneho zlyhania u menovaného vysoké a aktuálna resocializačná prognóza je nepriaznivá.

Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu v závere hodnotenia konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a neodporúča sa podmiennečné prepustenie.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Lučenec sp. zn. OT/5/2019 zo dňa 15.01.2019 súd zistil, že obvinený Marcel Kaločai bol právoplatne uznaný vinným pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona a bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov súd zistil, že odsúdený bol doposiaľ 17-krát súdne trestaný, pričom v dvoch prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený a v troch prípadoch ide o cudzozemské odsúdenia. Naposledy bol odsúdený horeuvedeným trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp. zn. OT/5/2019.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 odsek 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to po uplynutí zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú preukázanie polepšenia plnením povinností a správaním odsúdeného a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podstatou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdený po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon súčtu pomerných častí (polovic) uložených trestov.

Podľa názoru súdu odsúdený splnil aj prvú materiálnu podmienku a to, že plnením svojich povinností a správaním počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie, keďže bol v troch prípadoch disciplinárne odmenený, pričom disciplinárne tresty nemá evidované. Aktuálne nedostatky v jeho správaní zaznamenané nie sú. V individuálnej práci s ním sa podarilo dosiahnuť čiastočné pozitívne zmeny v jeho hodnotovej orientácii. Do výkonu činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov sa aktívne zapája.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody ale nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať z hodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že

odsúdený po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu. Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin. Súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody síce vyplynulo, že odsúdený má v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, ale zároveň súčasťou hodnotenia bol aj záver, že odsúdený iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, pričom jeho resocializačná prognóza sa javí ako nepriaznivá a riziko sociálneho zlyhania je vysoké.

Súd dospel k takémuto záveru aj s poukazom na odpis registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti a boli mu ukladané podmiennečné aj nepodmiennečné tresty odňatia slobody, ktoré nespĺnili svoj účel. Odsúdený už bol vo výkone trestu odňatia slobody a mal teda v minulosti možnosť preukázať, že výkon trestu splní svoj účel a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, avšak sa dopustil opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Je potrebné poukázať na to, že odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepustený uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 12PP/210/05 zo dňa 08.12.2005, pričom napriek osvedčeniu sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, sa následne opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti prevažne majetkového charakteru.

Súd taktiež poukazuje na tresty vo veciach Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/173/02 a sp. zn. 2T/95/2012, kde boli odsúdenému tresty pôvodne podmiennečne odložené na skúšobnú dobu a následne bolo rozhodnuté o jeho neosvedčení sa a výkone trestov odňatia slobody.

Očakávanie, že výkon trestu mal na odsúdeného dostatočný výchovný charakter a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu v civilnom živote doposiaľ nepreukázal, a to najmä s prihliadnutím na predchádzajúci spôsob života, opätovné spáchanie trestného činu a to v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia a poukazujúc na charakter trestnej činnosti, za ktorú bol v niekoľkých prípadoch odsúdený (prečiny marenia výkonu úradného rozhodnutia a krádeže), a aj na krátke časové obdobia medzi jednotlivými odsúdeniami a nepriaznivú resocializačnú prognózu. Preto nemožno konštatovať, že odsúdený splnil jednu z materiálnych podmienok požadovaných na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a to, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Súd ohľadom námietky odsúdeného o neaktuálnosti hodnotenia, resp. nevykonanie pohovoru s psychológom/sociálnym pracovníkom, uvádza, že hodnotenie riaditeľa bolo vypracované dňa 29.06.2020, pričom prílohou tohto podania bolo aj hodnotenie rizika sociálneho zlyhania s dátumom vyplnenia dňa 21.05.2020 sociálnym pracovníkom. Zástupca ÚVTOS Želiezovce na verejnom zasadnutí uviedol, že nedošlo k zmene v hodnotení a záver hodnotenia sa nemení. Z uvedeného vyplýva, že námietka odsúdeného je nedôvodná a súd vychádzal pri hodnotení podmienok podmiennečného prepustenia z aktuálnych záverov a hodnotení.

Súd k odsúdeným uvádzanému dôvodu na podmiennečné prepustenie (chce sa starať o chorého rodiča a má vybavený trvalý pracovný pomer) konštatuje, že tento nie je zákonným dôvodom na podmiennečné prepustenie. Súd uvádza, že nemožno bez ďalších podkladov zo strany odsúdeného verifikovať údaj, že by odsúdený mohol byť zamestnaný. Súčasťou takéhoto podania malo byť i preukázanie skutočného záujmu potenciálneho zamestnávateľa o jeho zamestnanie a preukázanie schopnosti odsúdeného kryť náklady svojho živobytia po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. K vykonaniu takýchto dôkazov však súd nepristúpil, pretože mu neboli predložené a úlohou súdu nie je riešiť zlyhanie procesnej strany.

Súd podľa § 66 odsek 2 Trestného poriadku, prihliadol aj na typ ústavu a stupeň jeho stráženia a má za to, že tento v súčasnosti zodpovedá miere prevýchovy odsúdeného a možnostiam jeho resocializácie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, má súd za to, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody až do riadneho skončenia výkonu uloženého trestu. Preto súd žiadosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť môže podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenie dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to aj v prospech obvineného. V prospech mladistvého obvineného môžu podať sťažnosť, a to aj proti jeho vôli, zástupca, obhajca, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; lehota na podanie opravného prostriedku im plynie samostatne. Osobám, ktoré môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plynie lehota vždy samostatne. Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať. Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, kým sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť aj nadriadený prokurátor. Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tom prípade plynie obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

Uznesenie možno napadnúť pre

- a) nesprávnosť niektorého jeho výroku,
- b) zřejmý rozpor výroku s odôvodnením, alebo
- c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

V sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní. Ak podáva sťažnosť prokurátor, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo obhajca za obvineného alebo vo vlastnom mene, musí byť sťažnosť zároveň odôvodnená.